

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Вівторок, 26 серпня 1986 року

№ 102 (3765).

Ціна 2 коп.

Сумлінною працею відзначаються на Гайворонському тепловозоремонтному заводі комсомольці слюсарі Василь ЗАВАДСЬКИЙ, Віктор ГАВРИЛЬЧЕНКО та Олексій ОРЖЕХОВСЬКИЙ, яких ви бачите на цьому знімку (зліва направо).

Фото С. ФЕНЕННА.

Перебудова: твоя позиція

На останньому, XVI пленумі ЦК ЛКСМУ було визначено: всю роботу спрямувати на виховання у кожній молодій людині життєвої необхідності трудитися чесно, добросовісно, з повною віддачею сил і знань. У доповіді першого секретаря ЦК ЛКСМУ України В. Цибуха зазначалося: «Якісний склад кадрів і активу сьогодні треба оцінювати з сучасних позицій — з точки зору їх спроможності працювати по-новому, засвоювати і впроваджувати новий досвід, домагатися конкретних результатів».

Сьогодні уже очевидна потреба загострити розмову про перебудову в комсомолі: хочеш, можеш — працюй, дерзай, вирішуй.

Давайте підверто поговоримо на цю тему, дорогі друзі, з трибуни пленуму обкому ЛКСМУ України.

Звертаємо вашу увагу: пленум Кіровоградського ОК ЛКСМУ з порядком денним: «Про завдання обласної комсомольської організації, які впливають в рішення червеневого (1986 р.) Пленуму ЦК КПРС» відбудеться у середині вересня.

Чекаємо, від вас, дорогі читачі, конкретних пропозицій, проблем, адрес, вашої думки на спільну раду. Щоб, порадившись, остаточно визначитись і діяти до діла. Листи з поміткою «на пленум» надсилайте до редакції.

ТВАРИННИЦТВО — УДАРНИЙ ФРОНТ

ЦЕ РЯТІВНЕ СЛОВО «ПОГОДА»

ПОГОДА погодою, а робота роботою. І все-таки, якщо серйозно, погода цього року зіпсувала настрої механізаторам. Приїдеш, буває, в господарство, не встигнеш і рот розкрити із запитанням: «Чому...», а тобі — р-раз — і на погоду кивнули.

Уважно переглядаю зведення Компаніївського райагропрому про збирання кукурудзи на силос. В основному, господарства району уже закінчили косовицю силосної кукурудзи. А корму заклали обмалю.

— Показники по заготовці кормів і, зокрема, силосу, набагато гірші, ніж торік, — скрушно хитає головою ведучий агроном Компаніївського РАПО А. І. Павлик. — Чому? Погода підвела.

Анатолій Іванович переможливо відкидає очі, патякаючи, що розмовляти нема про що.

— А чому ж така строкатість урожаїв? — запитує.

— Подекуди були дощі, подекуди — ні. В колгоспах імені Кірова та імені Тельмана урожайність силосної кукурудзи була відповідно... та-ак... 181 і 173 центнери з гектара. Було там трохи опадів. Ну, а в колгоспах імені Свердлова, «Іскра», скажімо, не було. Я часто там буваю. Там і культура землеробства до того ж... — похитав головою А. І. Павлик.

Разом з другим секретарем райкому комсомолу Миколою Жученком їдемо в колгосп «Іскра».

— Ще два місяці, як був тут комсомольським

ватажком. Так, урожай в «Іскрі» невисокий. Грунти погані, та й спеціалісти середньої ланки не на висоті. А голова за всіма не встигає...

КОРМИ — турбота КОМСОМОЛЬСЬКА!

Голову колгоспу В. П. Зінченка застали якраз на кукурудзяному полі.

— Погода підвела, — розводить руками голова. Пробую від прямих запитань перейти до більш гнучких. По 81 центнеру силосної маси з гектара зібрав механізатори колгоспу імені Урицького, по 46 — «Іскра». Погодні умови однакові (посилаюсь на розмову в райагропромі).

— Та ми органіки мало вносили... Ну, думаю, зараз погодимо відверто.

Де там! Голова хитро примружив очі:

— А-а-а... Так це я тільки скажу, ви як напишете про це... Словом, погода і все тут. До агрономів претензій не маю.

А якої думки про низьку врожайність силосної кукурудзи механізатори господарства? Один з них, Микола Прокопів, який «Херсонцем-7» в агрегаті з Т-150К косив кукурудзу на кормах, почав було:

— Погана оранка, культивация...

Аж тут спохватившись: — Та я тут недавно... Мабуть, погода винна.

Ще один механізатор — Г. Ф. Головиня: — Погода і тільки. — А хто обробляв цю землю? — Та я сам...

І нарешті головний агроном господарства М. О. Непокритий:

— Силосу заготовили мало: тільки шосту частину до зобов'язань... Усе робилось вчасно, в оптимальні строки, з високою якістю. Один з найближчих

в районі показників по силосу пов'язаний з...

Так, шановний читачу, з «несприятливими погодними умовами».

— Колгосп відсталий, звичайно, — сказав мені по дорозі додому Жученко. — Це в районі всі знають. Їх паша «районка» часто «б'є», от вони й прикриваються погодою.

ТАМ, де вголос говорять про недоліки, там не бояться їх, бо як правило, швидше усувають. В колгоспі ж «Іскра», певно, борються з низькою культурою землеробства не збираються. Тому про справжні причини недобору врожаю і мовчать.

Отож якщо хто-небудь поцікавиться: «Чому низькі врожаї?», тут йому з виразом серйозності і невпинності готові відрапортувати:

— По-го-да!

Цікаво, а якщо всіх лозуватських колгоспників, хто засвоїв **ТІЛЬКИ ЦЕ СЛОВО**, попросити з усієї сили його закличати? Чи далеко піде відлуння? Чи почують його в райцентрі, зокрема в райагропромі?

А. БЕЗТАКА.
Компаніївський район.

Мірошниченко і його ланка

Цього року як ніколи активно працює на заготовці силосу молодь третього відділка. Там створено комсомольсько-молодіжну ланку. В її складі сім чоловік. Комсомолец Валентин Мірошниченко працює на комбайні КСС-2,6, а інші — водіями. Валентин уже косив кукурудзу на силос на площі 66,4 гектара, щодня перевищуючи норми. Не баряться з відвезенням зеленої маси до ями молоді водії Володимир Яцина, Віктор Білий, Леонід Поліщук та інші. Тільки силами молоді в третьому відділку вже заготовили 1353,3 тонни силосу.

Г. ФЕДУНЯ,
секретар комітету комсомолу радгоспу «Петрівський».
Петрівський район.

Романтичним видалось нинішнє літо для школярки з Березинської середньої школи Кіровоградського району Надійки **БОНДАР**. Іще в молодших класах любила ходити на ферму, де працюють тато і мама. А тепер, коли перейшла в десятий клас, дівчина не просто допомагає на фермі, а сама влаштувалася підмінною дояркою. Керівники колгоспу і односельчани не нахваляться працюючою школяркою.

Кіровоградський район

2400 кілограмів від корови — таке річне зобов'язання молодій доярки Ніни Котової з радгоспу імені Димитрова. Торік, коли вона приймала це зобов'язання, воно видавалось їй реальним та звичайним. Але Ніна, як тепер вона сама визнає, просто перестракувалась. Судить самі: за підсумком

Спурт

Ніни Котової

ми тільки семи місяців нинішнього року її результат складає 3020 кілограмів від корови!

Коли дівчина (будівельниця за фахом) прийшла п'ять років тому на ферму, їй боязко довірили групу корів. Та ще й підстаючи. Не одразу Ніна довела, що вміє працювати.

Ніні Ніна впевнено лідирує як по фермі, так і по господарству. В обласному змаганні молодих доярок Н. Котова входить в десятку кращих. Середньодобові надой в її групі корів складають нині 14—16 кілограмів.

Л. БУГАЙЦОВА,
Устинівський район.

НТТМ

ЕФЕКТ— У ТИСЯЧАХ

Наприкінці травня нинішнього року ЦК ЛКСМУ і Президія Української ради ВТФР прийняли постанову про присвоєння почесного звання «Кращий молодий винахідник України» асистенту нафтарної теорії механізмів і деталей машин Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування Олександрову Клименку.

По закінченні школи він, не роздумуючи, вступив до КІСМУ, з відзнакою закінчив його у 1977 році. Молодого інженера залишили в інституті для винахідницької і наукової роботи.

З ентузіазмом узявся до справи. Молодшого наукового співробітника найбільше цікавили завдання технічної творчості на рівні винаходів. Це й привело його у творчі колективи співавторів і, до речі, заради улюбленої роботи, щоб одержати потрібні практичні знання, він рік працював на автотранспортному підприємстві.

На сьогоднішній день О. Клименко опублікував 18 наукових робіт, подав 28 заявок на винаходи і на 15 із них одержав позитивне рішення Державного комітету СРСР у справах винаходів і відкриттів. 13 його винаходів опубліковано, два із них впроваджено у виробництво з очікуваним економічним ефектом 450 тисяч карбованців.

Сьогодні О. Клименко, аспірант Московського автомобільного інституту, готується до захисту кандидатської дисертації.

М. НОЖНОВ.

ДОРОГАМИ ТРУДОВОЇ СЛАВИ

Підбито підсумки першого етапу конкурсу-вікторини «Дорогами трудової слави», яку редакція «Молодого комунара» проводить спільно з обласною організацією Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Надаємо правильні відповіді на запитання вікторини.

1. На Ленінський скенд трудової слави в Кіровограді занесено такі колективи — комбінату «Олександрівський», Заваллівського графітового комбінату Гайворонського району, Кіровоградської азотної фабрики, Знам'янського локомотивного депо, колгоспів імені ХХ партз'їзду Новоукраїнського та «Победа» Маловисківського району, Кіровоградського заводу «Гідросила», ГЕС імені 50-річчя Жовтня (м. Світловодськ), ВО «Дніпроенергобудпроект», колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського і радгоспу «Більшовик» Олександрійського району, які стали переможцями соціалістичного змагання на честь 100-річчя від дня народження В. І. Леніна.

2. Пам'ятники сільськогосподарської техніки на Кіровоградщині встановлено біля цеху № 90 виробничого об'єднання по сівалках «Червона зірка» (сівалки СЗ-3,6 та кінна), у селах Приютівка Олександрійського, Макариха Знам'янського районів, селища Новгородці та Петровому, містах Гайвороні, Долинській, Новоукраїні (трактор «Універсал»), селі Комшуватому Новоукраїнського району (трактор ХТЗ).

3. На території нашої області паровози, які стали пам'ятниками, є у трьох містах — Гайвороні (1985 рік), Знам'янці (1981 рік) та Долинській (1984 рік).

4. Із Кіровоградщини пов'язане життя трьох видатних педагогів. А. С. Макаренка (1888 — 1939) у 1911 — 1914 роках викладав у залізничному училищі на станції Долинська (в цьому приміщенні нині розташована міська середня школа № 2, є музей А. С. Макаренка, встановлено й меморіальну дошку). Герой Соціалістичної Праці В. О. Сухомлинський (1918 — 1970) працював у Павлівській школі Онуфріївського району. 1972 року в селищі Павлівці встановлено бюст В. О. Сухомлинського. В Єлисаветграді (нині Кіровоград) жив і працював відомий український педагог і дитячий письменник, дослідник К. Ушинського Ілля Петрович Деркачов (1834 — 1916), автор хрестоматії «Книга для шкіл» (1861 р.) та «Української граматики», епіграфом до якої стали слова Т. Г. Шевченка: «Не цурайтесь того слова, що мати співала...»

Слід сказати, що далеко не всі учасники вікторини справилися як слід із завданнями першого туру. Жю-

рі, підбиваючи підсумки на «проміжному фініші», вирішило перше та друге місце поділити між кіровоградцем І. Т. Черноіваном та знам'янчанином О. А. Рябошапкою, які набрали однакову кількість — по 12 очок кожен. Ще один підер вікторини — пошуковий загін червоних спідонітів народного краєзнавчого музею м. Олександрії набрав 10 очок і знаходиться поки що на третьому місці.

ЗАПИТАННЯ ДРУГОГО ТУРУ ВІКТОРИНИ

1. Назвіть перших стахановців заводу «Червона зірка» в Кіровограді. Що ви знаєте про розмах соціалістичного змагання тих років?

2. Розкажіть про кавалера ордена Леніна, які удостоєні цієї високої нагороди у 30-і та 40-і роки.

3. Кому із наших земляків випало бути делегатом I Всесоюзного з'їзду колгоспників-ударників (1933 рік)?

4. Назвіть делегатів од нашого краю на II Всесоюзний з'їзд колгоспників-ударників (1935 рік). Що ви знаєте про них?

Учасників конкурсу просимо взяти до уваги, що відповіді на запитання другого етапу треба надіслати до редакції не пізніше 10 вересня ц. р. за поштовим штемпелем. Бажаючі можуть взяти участь у конкурсі - вікторині, починаючи з другого туру.

Жюрі конкурсу - вікторини.

УВАГА, КОНКУРС!

Таня Громова цього року закінчила Сметанівську 8-річну школу. Закінчила на «відмінно». До того ж у виданій їй характеристиці зазначено, що вона брала активну участь у художній самодіяльності, добре співає, малює, вмє шити. Не дивно, що її очолює прийняли в дев'ятий клас Павлівської середньої школи імені В. О. Сухомлинського. Варто таном сказати: всі вісім років вона навчалася в старому, пристосованому приміщенні. А зараз у селі збудовано прямо-таки чудову школу в сучасному архітектурному стилі. У ній — 9 класних кімнат, методичний кабінет, бібліотека, їдальня, майстерня.

Школу споруджували на кошти місцевого колгоспу імені Комінтерну. Із самого початку будівництва сюди приходили вчителі, учні та їхні батьки, а той просто сільчани, щоб з міру своїх сил і здібностей допомогти будівельникам. Особливо ж багато помічників у ці дні, коли завершувались останні опоряджувальні роботи. І хоча Таня вже не вчитиметься в цих світлих, просторих класах і кабінетах, не ходитиме широкими сходами з другого на перший поверх, проте її щодня тут бачать з відерцем фарби і великим пензлем в руках. Вона — тепер малює. Двері, віконні рами, різні дерев'яні прибудови пофарбовані її працюючими руками. Поруч з Танею так само старанно працюють її молодші друзі — комсомолки шкільної

ДО ПОЧАТКУ
НОВОГО
НАВЧАЛЬНОГО
РОКУ

Школу
будува-
ли гро-
мадою

номсомольської організації Валі Гончар, учень 8 класу Андрій Чебан, піонерки Вікторія Тараненко та Оксана Стародумова. Для всіх є посильна праця: хто мисить шибни, хто підмітає й виносить сміття. Інші розставляють меблі, навчальні прилади, наочні посібники.

У робочих спеціалізах учителі Лариса Володимирівна Дзюба, Людмила Яківна Кішановська, директор школи Вікторія Василівна Россочинська.

В одній з кімнат трудиться ціла сім'я. Це — загоспий механізатор Ірина Петрівна Мосенко, його дружина, вчителька Ірина Анатоліївна та дві дочки Валі й Люда — учениці восьмого та третього класу.

Першого вересня хлопчини і дівчатка вирушають у Країну знань. Відчиняються двері. Діти встануть і дружно привітають своїх вчителів з початком нового навчального року.

В. РУДЕНКО.
Онуфріївський район.

На знімках: Таня Громова; ліворуч — за роботою сім'я МОСЕНКІВ.

Флота автора.

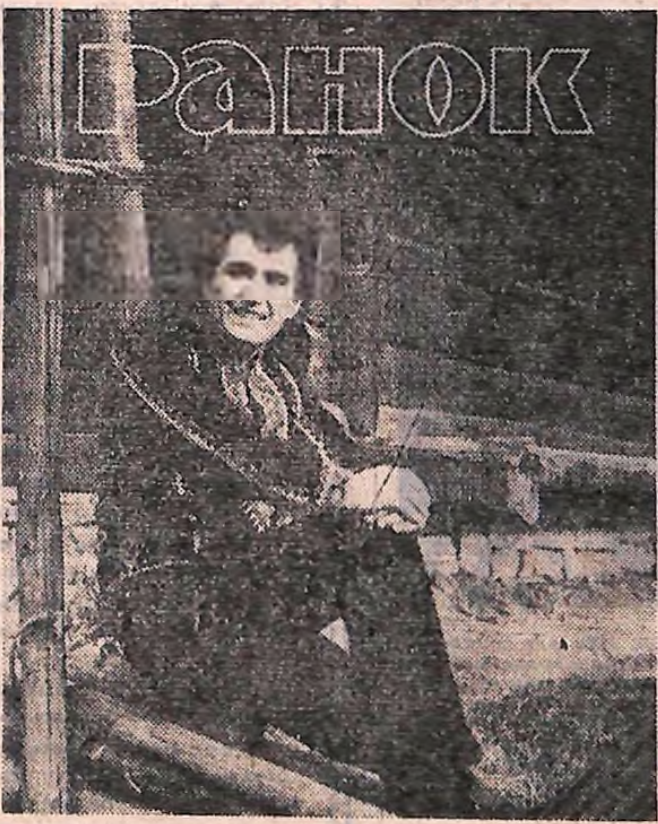
У НАС В ГОСТЯХ ЖУРНАЛ «РАНОК»

Сьогодні в гостях у читачів нашої газети — республіканський громадсько-політичний і літературно-художній журнал «Ранок».

Нині у колективі «Ранку» йде робота над тематичним планом публікацій наступного року. Враховуються думки читачів, побажання, висловлені в листах до редакції. Намічено десятки цікавих адрес, звідки будуть вестися розповіді про те, як юнаки й дівчата працюють над виконанням великих накреслень партійного з'їзду, як відбувається перебудова у комсомольських організаціях республіки.

У наступному році на сторінках журналу буде продовжено цикл публікацій під рубрикою «На розмову з нами». Над запитаннями читачів на найрізноманітніші злободенні теми розмірковуюватимуть знатні трудівники республіки, партійні і комсомольські працівники, провідні літератори й діячі мистецтва. Систематично публікуватимуться матеріали з проблем молоді сім'ї, морально-етичних стосунків, правового виховання, спорту і організації дозвілля молоді. В спеціальній рубриці йтиметься про актуальні питання розвитку вітчизняної і зарубіжної естради; планується цикл публікацій з проблем рок-музики.

Пропонуємо увазі читачів «Молодого комунара» добірку з майбутніх публікацій «Ранку».

Рай уявити неважко. Особливо молодий. Його параметри: кімната — двадцять метрів, кухня — сім. У кімнаті — піша. У ніші — розлога тахта. Якраз на двох. Адам і Єва були б дуже задоволені. А що? Хоч однокімнатний, зате — ізольований. Ніяких тобі зайвих громовержців. Будуй жити, як заманеться. Без сумнівних експериментів з адамовим ребром, без примарних райських куцій, де змій-спокусник спекулює червоними яблуками...

Саме у такому раю почало подружнє життя Юра і Іра. Медовий місяць перейшов у медовий рік. Юрій став старшим техніком. Ірина — старшою лаборанткою. Отож все обіцяло бути медовим. Аж тут Юра почав затримуватися на роботі... У чоловіків є безліч причин, щоб затримуватися на роботі... Їхні пояснення — то окремі фантастичний жанр...

Отже, затримався... Ірина одразу поділилася новиною з подругою, була у сімейних бувальцях...

ПРОВЧИЛА

ГУМОРЕСКА

Досвідчена подруга вислухала з явним задоволенням.

— Пізно приходить?

— Пізно...

— Горить виробнича програма?

— Горить...

— А ця програма, бува, не в спітлінці?

— Скажеш, Юліко!

— Скажу, скажу. Бо він не скаже! Ти бач, за-секречена програма! Роз-відна або пезаміжжя. Пок-лала око на твого Юрка — і загорілася. Мій теж затримувався... Яюсь затримався з восьмого березня по перше квітня. Довелося його програму за ко-си «відключити»...

Ірина замислилася.

— Дивися, скоро і дзвонити перестане... за-стергла подруга.

— Що ж робити?

— Провчити раз і на-завжди!

— Але як?

— Прокрути йому за-кордонне кіно! Не сиди

сиднем, не дивись крізь слюзи на зорі... Гайки з-дому, переночуй у мене, хай він чекає, гасає, пере-живає...

І день помсти настав. Ірина рішуче набрала номер Юліччиного телефону.

— Молодець! — сказала порадиця. — Сідлай так-сомотора і до мене почу-вати.

... Телефон задзвонив різно до дев'ятих. Старша лаборантка Ірина гайнула на зв'язок, ледь не зблизилася з ніг Олю — молодшу лаборантку. Та ламкий, схвильований голос попросив саме Олю. Молодша лаборантка приклеїлася до трубки десь на півгодини.

Потім телефон дзеленчав без угаду. Але — все не до Ірини. Об одинадцятій, коли Ірина записала валер'янку кавою, а каву — валер'янкою, її покликали до телефону:

— Твій Юрчик...

— Слухай... — взяла трубку Ірина.

— Іринко, це я!

— Чую.

— Як там у тебе?

— Нормально...

— Ти на мене сердниша?

— А хіба є причина?

— Та агрегат, щоб він згорів... Ні, добре, що не згорів! Просто була по-ламка в схемі...

— І ти дзвониш мені, щоб це повідомити?

— Ну, аякже? Врешті-решт трохи заснав, прокинувся — тебе вже немає...

Трубка ледь не випала з рук Ірини.

— Послухай... Ти коли вчора прийшов? — тихо спитала.

— Десь о пів на першу... На розмовці прийшов...

— Ну і...

— Ну і вирішив тебе не будити, світло не вмикав, припоставив скраєчку — і як у прірву провалився...

Ти чого не розштовхала вранці? У тебе що, на роботі завал?

— Завал... — кволю відповіла Ірина.

АНДРІЙ
КРИЖАНІВСЬКИЙ

Ганна СВІТЛИЧНА

РІКА ДИТИНСТВА

Тут птаство дику, мабуть, вік гніздилося, Тому й ріка дістала це ім'я — Маленька Гніздко, де ж це ти поділась? Тебе я кличу, якотре кличу я. В реєстрах рік маленьких і великих Ти значилась найменшою. І все ж... Якщо течеш ти крізь дитинство, ріко, Тоді малою бути перестаєш. Сльоза моя, косо моя зелена — Крізь душу згадки, згадки золоті...

Твоя купіль мілка повік для мене Лишиться найчистішою в житті. Лишиться пісня, аперше чула пісня, Про ту, вечірню, зірку на воді. Тут починалась ти, моя Вітчизно, Ще незбагненна до кінця тоді. І сохне горло від німого крику, І б'є у скроні так шалено кров: Агов! Мого дитинства рідна ріко,

Озвися! Упізнай мене! Агов! І обізвався (справді чи здалося?) Десь іздала (з-під мху чи з-під крива?) Печальним плеском:

— Де ж була ти досі?

Гірким докором:

— Чом не вберегла?

Анатолій ТАРАН ШАХТАРІ

Це — глибше ночі й археологічних Нашарувань народів і епох. Йдемо по штреку вдвох, неспішно й заочно, Як ходим по землі в звичайний вечір вдвох. Над нами — динозавр і мамонти, і скіфи, Й мені ти розказав якусь веселу річ. Як дивно слухать тут життя людського сміху, Що впав в оцю глибину, в цю стомальйонну ніч. Це ж скільки тих епох — роки, немов пилини! І як їх спресував важезний часу прес... За міліметром — метр. І все це — для подя. Щоб вищою була, щоб ближче до небес.

У Андрія Сорочана була мрія. Він хотів стати льотчиком. Як батько. Як старший брат. Як інший брат, який зараз служить у авіації. Андрієвій мрії збулися не судилося.

Неочікуваний

візит

На порозі стояли дві жінки, чимось розтривожені: — Хочемо, щоб ви нам допомогли. Розумієте, Олег і Сашко там не були. Все це — наклеп. Ми не можемо не вірити нашим дітям. Тут просто збіг обставин. Ну, є у Саші схожа куртка і шапочка, та в таких самісіньких пів-Кіровограда ходять...

Раїса Сидорівна Каптьолова та Ірина Юріївна Шелест вважали, що їхні діти Сашко та Олег, що проходять як підсудні по справі № 26—4431, ні в чому не винні.

У той же час у справі чинилося: «За злісне хуліганство А. Шабленко, С. Ричков, О. Каптьолова заслужили покарання — три роки позбавлення волі, з урахуванням неповноліття відстрочити на два роки. О. Шелест, І. Кузєєв, С. Царенко, О. Золотовський — два роки позбавлення волі, з урахуванням неповноліття відстрочити на два роки».

— Та їх тоді біля школи й не було, — твердять матері. Олег був удома, Сашко з своїм другом Романовим прогулювали собаку. Це помилка.

Розправа

29 листопада минулого року у середній школі № 13 гриміла дискотека. Андрій Шабленко стояв і роззирався. Він не побачив знайомих. Йому махнув Сергій Ричков — мовляв, привіт. Почали ділитись новинами.

— Хтось приставав до мого брата Слава, — розповідав Ричков, — треба розібратись. Здається, он той, — показав на Андрія Сорочана, — по прикметах схожий.

Не встигли хлопці щось вирішити, як до них підійшла вчителька Белла Мойсєївна Фітерман, попросила покинути дискотеку — на ній могли бути присутні тільки учні 13-ї школи, Шабленко ж і Ричков там не вчилися.

— Спробуємо викликати, — запропонував Шабленко.

Сорочан на прохання вийти із школи — «з тобою хочуть поговорити» — не зреагував. Ніхто із знайомих розшукувати його не повинен, мабуть, помилились, подумав.

— Що ж, почекаємо, ми терплячі, — вирішили біля школи.

Коли закінчилась дискотека, і потім учнів виніс Сорочан з дверей, хтось узяв його за руку.

— Ходімо поговоримо. Першим Андрія Сорочана вдарив Шабленко. У голову ззаду. Хлопець упав, і тоді почали бити лежачого. Нагами били Сорочана, намагалися уникнути ударів, опинився біля огорожі. Підійшов Ричков, відвів на відкрите місце і кілька разів ударив по обличчю.

До Валерія Голованя звернувся по-іншому: — Дай закурити.

Коли той відповів, що не курить, співрозмовник зловрозмівся:

— Тоді будемо вчити. З пояснювальної Валерія Голованя: «Від першого удару я упав. Били по обличчю і в різні частини тіла. Той, що бив, говорив, що я, мовляв, верткий, за це треба вдвоє більше давати. Я намагався встати, вони збили мене ударом в обличчя».

Того ж вечора група хуліганів побила братів Сергія та Петра Велігурських. Сорочан та Головань одержали струс мозку, брати ж Велігурські «відбулися» синцями та подряпинами.

лання свідками ситуації, коли хуліганство, несправедливості залишилися без покарання.

Звідки у юних впевненість у торжестві несправедливості? Їм могли посіяти тільки ми, дорослі: Красновова підтвердження цього знаходжу у промові на суді громадського звинувачувача викладена основ радянського права Кіровоградського СПТУ - 9 Ю. Ф. Шевченка. Цитую дослівно:

«Може, й не наважилися б Шабленко і Ричков на хуліганство, якби не менш зухвале (про яке вони безперечно знали, не могли не знати!) не було вчинене за тиждень до 29 листопада 1985 року біля

тис? Попросити допомоги? Да там. Погрожува! Справді, через деякий час знайшлися особи, під тиском яких директор був змушений зарахувати Шабленка знову. І що ж? Поведінки своєї він не змінив, дайки одержував, як і раніше, а потім і на лаву підсудних потрапив.

Ви думаєте, цього аського не бачив Андрій? І безпринципності своїх наставників у школі (щоб позбутися зайвих турбот, вони підписали «липовий» документ), і махінацій з довідкою, і нарешті, «пробивності» своїх батьків, які всіма правдами і неправдами «воювали» за сина (думаючи, що за, а фактично проти). Бачив і пере-

ІЗ ЗАЛУ СУДУ

УДАР В ОБЛИЧЧЯ

9-го училища. Група хуліганів побила шибки у побутовому та навчальному корпусі училища. Черговий оперзатримав трьох з не менш як п'ятнадцяти (!) хуліганів і передав викликаєму наряді міліції. І що ж? Знайшли, притягнули, профілювали інших? Ніскільки. Через кілька днів затримані разом з батьками дружно вставили нові шибки. А про те, що факту хуліганства, в результаті якого були перервані заняття, і його наслідків були свідками ось такі-от Шабленки і Ричкови, працівники міліції, на жаль, не подумали.

У судовій справі на Шабленка є кілька характеристик. До речі, зі школи, де вчився Андрій, їх аж дві.

«Інтересу до навчання не проявляв, не завжди виконував домашні завдання, були пропуски занять. Проявляв себе з негативного боку».

Характеристика підписана класним керівником Л. Л. Уваровською та директором школи Н. Гасаненко. Вони ж (правда, директор тут уже інший — В. Г. Мензенко) підписали ще одну характеристику:

«По характеру спокійний, добрий, чуйний. Користувався авторитетом у колективі класу. З товаришами дружний. Брав активну участь у всіх заходах».

Як же так? На одну й ту саму людину, майже в один і той же час і такі різні характеристики? Дуже просто. Тут «сотрудники» батьки Шабленка, бажаючи, щоб їхній син вступив до СПТУ-9 на спеціальність електромонтера станційного устаткування телефонного зв'язку. «Хіба може наша дитина бути токарем або муляром?» — риторично обурювалася мати Шабленка Галина Федорівна. Неважко у Андрієвих наставників, людей, які виховують, повинні бути найменш виховувати крадіжки у підліткового покоління, не заговорила совість?

Щоб син потрапив у названий навчальний заклад, батьки роздобули не тільки позитивну характеристику, а й навіть фальшиву медичну довідку. Більше того, коли Андрія за порушення дисципліни та хронічне відставання з основних предметів виключили з училища, старший Шабленко прийшов і в кабінет директора. Поради-

ковансь, що все зійде з рук, батько знайде вихід, отож можна виторгувати що завгодно. А хтось десь не захоче втрачати спокою і спустить це з рук. І знали про це не тільки Андрій, а й ті, хто того вечора жорстко збив з ніг ударом в обличчя Валерія Голованя, і ті, хто мовчки спостерігав цю сцену...

З цього приводу ніяких переконливих доводів, які б виправдовували таку відстрочку, слідчі органи навести не могли.

У пояснювальній від 29 листопада 1985 року Валерій Головань лише: «Обличчя і одягу хлопця, що підійшов до мене, не запам'ятав».

Через кілька тижнів у коридорі Кіровського районного відділу внутрішніх справ м. Кіровограда сиділи хлопчики, викликані до слідчого. Серед них був і Каптьолов у льотній куртці і шапочці «півник» (прити одягненим саме так його попросив слідчий). Ратом у коридор ввійшла жінка, як потім виявилось, мати Голованя. Запитала:

— Хто Каптьолов?

Саша підвівся.

— Я.

— Так це ти побив мого Валеру?

А мати братів Велігурських, взявши сина, відправилася у середню школу № 19, щоб побачити Шелест і Каптьолова. У дівчаток, які стояли біля дверей, вони запитали, де зараз

Олег та Саша. Тільки після того, як дівчатка показали, Сергій та Петро впізнали їх. На суді Альбіна Русанова та Наталя Кодинець (саме вони були тими дівчатами) підтвердили це.

Гнів матерів можна зрозуміти, але слідчим треба було врахувати такі обставини: упізнання потерпілими своїх «критиків».

Як же взагалі стало відомо про існування Каптьолова і Шелеста? Вказав на них Андрій Шабленко.

Із протоколу допиту Шабленка: «Братів Велігурських і Голованя бив Ігор. Він тоді був одягнений у льотну куртку, на голові була спортивна шапочка. Кажуть на нього Качан. І дав приблизну адресу».

Із показань свідка М. Бринзи: «Хлопець у льотній куртці був «кремезний».

Одного дня в квартирі Каптьолова постукали.

— Тут живе Ігор?

— Ні, у нас Сашко, Гена та Володя.

Коли з кімнати вийшов Сашко, дільничний міліціонер (а саме він завітав до Каптьолових) запитав:

— Ти Качан?

— Ні.

До того ж Сашу не можна назвати кремезним.

Я уважно перечитала матеріали справи, жодна людина у них не свідчить, що Сашу називають Качан.

Цікавий діалог відбувся між мною і одним із слідчих, який вів справу, Володимиром Петровичем Кумпаном.

— Ми впевнені, що Качан — це Каптьолов.

— Але ж ніхто цього не підтверджує, Шабленко говорить про Качана, якого звуть Ігорем...

— Є люди, які це знають точно.

— Тоді чому ж розмову з ними ви не оформили як показання, адже це тільки допомогло б розслідуванню?

Андрій Шабленко свідчить, що Каптьолов та Шелест брали участь у бійці. Говорив це у присутності слідчого, батьків. Але на очних ставках жодного разу не сказав прямо: «Ти був і бив». Відбувався фразами: «Були схожі...», «Я не пам'ятаю точно», «Може, вони, а може й ні».

Ще один підсудний, який вказав на Сашку та Олега — Сергій Ричков. Правда, він теж не стверджує, але припускає таку думку.

В кінці січня, коли йшло розслідування, Сергій Ричков приходив до Сашки вбачитись: помилився, мовляв, були схожі.

Про це слідчому повідомила мати Каптьолова. Але це повідомлення залишилось поза увагою.

Мені вдалося зустрітись з Ричковим, і він у присутності своїх батьків сказав:

— Вважаю свою поведінку нормальною. Я справді помилився, тому й пішов вбачатись.

Більше ніхто з підсудних, тобто безпосередніх учасників бійки, не підтвердив присутності Саші та Олега.

У судовій справі не раз згадується серед тих, хто били, хлопець «...у сірій шубі та сірій шапці», хоча як підсудний він не проходить. Значить, були й такі, що залишилися не покараними?

Перший суд констатував, що «звинувачення знайшло своє підтвердження частково, оскільки злочинні дії підсудних Шелеста і Каптьолова в даному процесі не

підтвердилися». Справу передано на розслідування. Але воно не відбулося, бо обласний суд задовольнив протест прокурора Кіровського району. Який вирок виніс повторний суд, ви вже знаєте.

Дивно тільки, чому суд, виносячи вирок, спирався на показання свідків, які не були допитані на попередньому слідстві (Петренко) і в той же час не взяв до уваги показань свідка Романова.

Я зустрілася з адвокатами Шелеста і Каптьолова. М. І. Жук, Т. О. Сукач, Н. Ю. Мазуренко впевнені, що Олег і Сашко не винні. Марія Олексіївна Слесарчук на суді захищала інтереси А. Шабленка, знайома із матеріалами слідства. Вона як людина не зацікавлена, але компетентна, каже:

— Прямих доводів вини Олександра Каптьолова та Олега Шелеста немає. Існують тільки побічні доводи їх присутності біля школи № 13 увечері 29 листопада 1985 року.

Як на мою думку, — продовжує Марія Олексіївна, — розслідування проведено не на належному рівні, були порушення Кримінального кодексу.

І все ж останнє слово у вирішенні долі Саші та Олега, шістнадцятирічних юнаків, на життя і світогляд яких такого роду помилка (якщо вона справді існує), може дуже відчутно вплинути, за більш об'єктивним розслідуванням.

«Наша

служба

й небезпечна

і важка...»

Ми звикли думати: працівник органів правопорядку, хто б він не був за рангом чи зв'язням, — людина вихована, порядна, високоморальна, якій не можна не довіряти. Ознайомившись із справою, про яку пишу, було боляче і обурливо дізнаватись про те, що слідчі Кіровського райвідділу внутрішніх справ М. С. Скіяренко та В. П. Кумпан не завжди були тактовні у поводженні із допитуваними, їх законними представниками, що пізнання потерпілими осіб, які підозрювались, проводилось не за належними правилами.

При зустрічі зі мною М. С. Скіяренко та В. П. Кумпан дивувалися, чого це редакція займається такою «буденною», нічим не примітною справою. Розповідали, що зараз ведуть дуже цікаві розслідування, розкривають справжніх злочинців. Так. Але про що б не йшла мова, — про хуліганські вчинки, крадіжки, будь-які інші незаконні дії, слідчий не повинен забувати, що він представник органів правопорядку, представник Радянської держави.

Не повинні забувати про це і всі ми. Незалежно від місця роботи, посади, віку. Ніякі пухляві бесіди, помпезні заходи не зможуть вплинути на юну душу так, як приклад оточуючих і насаперед батьків, учителів, друзів. Чи не через безпринципність, самозаспокоєність, малодушність одержали удар в обличчя Сорочан, Головань, брати Велігурські. Хто гарантує, що завтра не вдарять будь-кого з нас? Якщо не кулаком, то підступністю, підлістю, байдужістю?

С. ОРЕЛ,
спецкор «Молодого комунара».
м. Кіровоград.

Хід передплати газети «Молодий комунар»

(передплатено на 20 серпня в процентах до рівня тиражу 1986 року).

Новомиргородський	33,3	зету «Молодий комунар»
Вільшанський	29,3	поки що йде незадовільно.
Компаниївський	20,0	По суті в трудових ко-
Кіровоградський	18,5	лективах Гайворонського,
Олександрівський	17,1	Бобринецького, Олександрів-
Новоархангельський	16,2	риського, Знам'янського,
Голованівський	13,6	Маловишківського, Онуф-
Петрівський	13,0	ривського районів та міс-
Устинівський	10,0	тах Кіровограді, Олександрії,
Ульянівський	9,5	Знам'янці і Світловодську
Новоукраїнський	9,5	передплата ще і не розпочалась.
Новгородківський	9,4	Не краще становище з
Добровеличківський	8,8	передплатою і на респуб-
Долинський	7,9	ліканські молодіжні газети
м. Олександрія	6,5	«Молодь України» і
Онуфріївський	3,5	«Комсомольське знамя».
Маловишківський	3,3	Ці дані свідчать про те,
Знам'янський	3,2	що в комсомольських ор-
м. Кіровоград	3,1	ганізаціях ще закликають
Олександрівський	3,0	з передплатою на моло-
Бобринецький	3,0	діжні видання, не скрізь
Гайворонський	2,8	виділені уповноважені по
Світловодський	2,5	розповсюдженню преси.

З наведених даних видно, що передплата на га-

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

ВІВТОРОК

26 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Час. 8.40 — Телефільм «Украдено щастя» 1 і 2 серії. 11.00 — Новини. 11.30 — Новини. 14.50 — «Приско-рюючи часу крес». Документальний телефільм. 15.40 — «На землі, в небесах і на морі». 16.10 — Новини. 16.15 — «Автограф». Літературна вікторина для старшокласників. 17.25 — Чого і чому? Передача для дітей. 17.55 — Документальний фільм «Твої пам'яті, Саманта». 18.15 — Наука і життя. Транспорт: проблеми науки і впровадження. Передача 4. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Чемпіонат світу з шахів. Матч-реванш. 19.05 — Мультифільм. 19.20 — «Тверезість — норма життя». 19.50 — Новини. 19.55 — Російське мистецтво. «Василь Суриков». 21.00 — Час. 21.40 — Фільм «Людина в футлярі». 23.00 — Сьогодні у світі. 23.15 — Чемпіонат Європи з легкої атлетики.

▲ УТ

10.00 — Новини. 10.20 — Доброго вам здоров'я. 10.55 — Концерт популярної музики. 11.25 — Художній фільм із субтитрами «Список чужих іржіх». 12.50 — Для інтелектуалів «Звершується літня трудова». Розповідь про табір праці і відпочинку «Старт» Кіровоградської СШ № 5 у селі Дмитрівка Знам'янського району. (Кіровоград

на Республіканське телебачення). 13.15 — Новини. 18.00 — Новини. 18.10 — Старт події. 18.30 — «Незабутні». Народний художник УРСР Ф. Манайло. 17.30 — «Спиймай себе». Про недовільні в роботі Харківського заводу агрегатних верстатів. 18.00 — «День за днем». (Кіровоград).

18.15 — Оголошення. (Кіровоград). 18.20 — Літературна карта України «С. М. Степаник». Кіровоградський. (Кіровоград). 18.30 — Актуальна тема. 19.30 — «Агропром: проблеми і пошуки». Інтерв'ю з технологів сьогодення і завтра. Репортаж з республіканської науково-практичної конференції. 20.15 — Прем'єра музичного фільму «Співає Л. Забіляста». 20.50 — На добраніч, діти. 21.00 — Час. 21.40 — Новини кіносенсана. 22.55 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімністика. 8.20 — Документальний телефільм. 8.35 — Мультифільм. 8.45 — Зустріч школярів з членом-кореспондентом АН СРСР директором енергетичного інституту Сибірського відділення АН СРСР Ю. Руденком. 9.30 — Будинки. 10.00 — «Фізика і техніка». Передача для школярів. 10.30 — Програма Ворожеської студії телебачення. 11.35 — Телефільм «Зустріч міста». 3 і 4 серії. 13.05 — Французька мова. 13.35 — «Пісні ксено-зайора В. Крижівського». Фільм-концерт. 13.55 — Новини. 18.00 — Новини. 18.15 — «До шістнадцяти і старші». 19.00 — Ритмічна гімнастика. 19.30 — Музичний нісик. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Міжнародна панорама. 21.00 — Час. 21.40 — «Ко-

СЕРЕДА

27 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Час. 8.40 — Документальний телефільм. 9.10 — Глас А. Мельникова (сиріпка). 9.40 — Фільм «Людина в футлярі». 11.00 — Новини. 14.30 — Новини. 14.45 — «Гризне літо». Телефільм з багатосерійного циклу «Стратегія Перемоги». 16.00 — Розповіді дають наші кореспонденти. 16.30 — Новини. 18.35 — «До шістнадцяти і старші». 17.20 — «Кам'янка. Через п'ять років». Про соціальний розвиток села (Ворошиловградська область). 17.50 — Чемпіонат Європи з легкої атлетики. 18.15 — Людина і закон. Про охорону пам'яток культури. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Чемпіонат Європи з легкої атлетики. 19.20 — Новини. 19.25 — Фільм «Осінній марафон». 21.00 — Час. 21.40 — Кінопанорама. 23.10 — Сьогодні у світі. 23.25 — Чемпіонат Європи з легкої атлетики. 23.55 — Чемпіонат світу з шахів. Матч-реванш.

▲ УТ

10.00 — Новини. 10.20 — До 130-річчя від дня народження І. Я. Франка «Ой піду я в Бориславку». Телевістара. 11.35 — Новини кіносенсана. 12.50 — Новини. 13.05 — «Хотобич». Вистава для дітей. 14.25 — Документальний фільм «Відчуття часу». 16.00 — Новини. 18.10 — Документальний фільм «Ой пі-

ло, ніс». 17.40 — Танцює К. Акбарова. 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.10 — «Зроблено в Кіровограді». Передача III. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна тема. 19.30 — «Час вирішувати». Діалоги українського телебачення I «Робітничої газети». Про роботу місцевої промисловості. 20.30 — Камерний концерт. 20.45 — На добраніч, діти. 21.00 — Час. 21.40 — «Співає поле». Республіканське свято народної творчості в Тернополі. 23.15 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімністика. 8.15 — Документальний телефільм. 8.45 — Виступ дитячих художніх колективів м. Зелена Гора. 8.45 — «Вища школа». Проблеми перебудови. 10.35 — А. Мачаваріані. Симфонія № 4 (Юппіа). 10.50 — А. Де Сент-Екзюпері. «Маленький принц». Частина 1. 11.30 — Телефільм «Зустріч міста». 3 і 4 серії. 13.00 — Німецька мова. 13.30 — «Разом дружна сім'я». 14.00 — Новини. 18.00 — Новини. 18.20 — IX літня Спартакіада народів СРСР. Кінний спорт. 19.00 — Служу Радянському Союзу! 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «Спіджуністі». Тележурнал. 20.45 — Грають дипломати XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів в Москві Н. Корольова і Г. Барашевська. 21.00 — Час. 21.40 — «Музика, літо і мій». Естрадний концерт. 23.00 — Новини.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС КОРИСТУВАННЯ ГАЗОВИМИ ПРИЛАДАМИ, ВИМОГИ ПРИ МОНТАЖІ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ

Щоб попередити нещасні випадки, необхідно знати правила поводження з газовими приладами, вимоги до приміщень, де розташовані прилади, димоходів та з'єднувальних труб газових приладів, а також правила поведінки при появі запаху газу.

Приміщення, де розташовані газові прилади, повинні дорівнювати:

- для двокофорних плит — 8 куб. м,
- для трикофорних — 12 куб. м,
- для чотирикофорних — 15 куб. м.

Проточний водонагрівач (колонка), ємкісний водонагрівач та малометражний котел вимагає мінімум 7,5 куб. м кожен. Якщо в кухні або в іншому спеціально для цієї мети пристосованому нежилу приміщенні встановлюються одночасно плита й проточний водонагрівач з відведенням продуктів згорання в димохід, збільшення об'єму приміщення не потребує.

Якщо в приміщенні в доповненні до плити встановлюється ємкісний водонагрівач або малометражний котел, мінімально допустимий об'єм приміщення повинен бути на 6 куб. м біль-

ший того, який потрібний для установи тільки плити.

Висота приміщення повинна бути в будь-якому випадку не менше 2,2 м.

Установка газових приладів дозволяється

лише в утеплюваних приміщеннях, температура в яких не опускається нижче 278K (+5C), які мають вентиляційні канали квартири, димоходи з відведенням продуктів згорання.

Забороняється встановлювати водонагрівачі у ваннах та санвузлах. Відведення продуктів згорання від кожного водонагрівача (проточного або ємкісного), а також від кожного малометражного котла повинно здійснюватися по відокремленому димоходу.

У будь-якому випадку площа перерізу димохідної труби не

може бути меншою площі перерізу димохідного патрубку приладу.

Димові труби повинні бути виведені на 0,5 м вище конька покрівлі (на відстані не більше 1,5 м від

конька покрівлі по горизонталі).

З'єднувальні труби між газовими водонагрівачами і димоходами повинні бути виконані з покрівельної сталі товщиною 0,3—0,4 мм, фарбуватися зовні вогнетривким чорним лаком. Довжина труби не повинна перевищувати 3 м в споруджуваних будинках і 6 м в існуючих. В обох випадках на трубі не повинно бути більше трьох поворотів.

Довжина від димохідної труби до негорючої стелі повинна бути не менше 5 см, а до дерев'яних оштукатурених стін і стелі не менше 25 см. Дозволяється змен-

шувати довжину до 10 см при умові оббивки важкозгораючих стін або стелі по всій довжині димохідної труби азбестом товщиною 3 мм, шириною більше діаметра труби на 15 см в

обидва боки. Азбест покривається зверху покрівельною сталлю по всій площі.

ПРИ КОРИСТУВАННІ ГАЗОВИМИ ПРИЛАДАМИ КВАТИРКА ПОВИННА БУТИ ВІДЧИНЕНОЮ.

Приступати до включення газового приладу можна після того, як ви переконалися, що всі крани закриті, не відкривайте кран на газовому приладі, якщо в руках немає запаленого сірника, раніше піднесеного до газового пальника.

Забороняється залишати без догляду працюючі газові прилади. В газифікованих приміщеннях повинні бути вентиляційні ка-

нали, а також відкриті квартирки.

По закінченні користування газом крани на газових приладах і газопроводі необхідно закривати.

Місця витікання газу із газопроводу в місцях з'єднання та з балону виявляються з допомогою мильного розчину. Застосо-

вувати для цієї мети вогонь забороняється.

Забороняється самовільно змінювати місце встановлення газового приладу, відключати або підключати газорі прилади.

Забороняється газувати плитами обігрівати приміщення, сушити білизну, а також прив'язувати до газопроводів мотузки.

Назавість тяги в димоходах та вентиляційних каналах перевіряється запаленим сірником, піднесеним до кофлака. Якщо полум'я нерухоме, значить тяга слаба або зовсім відсутня. В таких випадках вмикати газув

Товариші! Пам'ятайте, що газ в суміші з повітрям вибухонебезпечний.

Дотримуйтеся правил техніки безпеки. Будьте уважні при користуванні газовими приладами.

Не залишайте без нагляду включені газові прилади.

Не допускайте до газових приладів малолітніх дітей.

ПАМ'ЯТАЙТЕ!

Порушення правил користування газовими приладами може призвести до отруєння організму, пожеж, вибухів з тяжкими наслідками для вас і вашої сім'ї.

Кіровоградське виробничо-управління «Міжрайгаз».

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050. МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-55-65; відділу робітничої молоді та внутрішньогосподарського життя, сільської молоді — 2-53-94; пропаганди, листів і масової роботи — 2-59-82; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-55-65; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-53-22; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.